



شناسه	رویه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۳/۰۹/۰۴
عنوان موضوع	محدودیت سهمیه بندی واردات برخی محصولات کشاورزی (از جمله موز و انبه) برای صادرکنندگان استان		
مرجع طرح موضوع	اتحادیه صنف بارفروشان		
شرح موضوع	بخش کشاورزی نقش مهمی در صادرات غیر نفتی و ارزآوری برای کشور دارد؛ اما در سالهای اخیر روند ارزآوری توسط بخش کشاورزی با چالشها و مشکلات متعددی همراه بوده است که بیم ها و امیدهایی را به همراه دارد. بررسی روند صادرات و تجزیه و تحلیل آن، منجر به بررسی مسئله و ارائه راهکارهای مرتبط خواهد شد. روند تحولات گذشته یکی از روشهای متداول برای شناسایی مشکلات و چالشهای موجود و ارائه راهکارهای حل مساله است. کشور ایران دارای آب و هوایی بسیار مطلوب و چهار فصل است. به همین دلیل محل بسیار مناسبی برای کشت و پرورش انواع و اقسام میوه به شمار می رود. میوه های تولید شده در کشور ایران از نظر تنوع و کیفیت از جایگاه بسیار مناسب و مطلوبی برخوردار هستند. از این رو فرصت صادراتی بسیار خوبی را برای صادرکنندگان میوه فراهم آورده است. بر اساس گزارشات ثبت شده توسط سازمان گمرک، بیشترین میوه های صادراتی ایران شامل سیب درختی، خیار، مرکبات، انار، انگور و هندوانه است. کشورهای همسایه به ویژه کشورهای عرب زبان منطقه همچون عراق، دبی، قطر، کویت و عمان از عمده ترین واردکنندگان میوه های ایرانی به شمار می روند. با این وجود اتحادیه صنف بارفروشان مشهد طی نامه شماره ۱۰۸/ص/۲۸۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ اعلام نمود طی سال جاری وزارت جهاد کشاورزی در کشور اقدام به حذف سهمیه واردات موز و انبه در قبال صادرات سیب به جز آذربایجان غربی نموده است. این مساله موجب گردیده صادرات سیب در استان به دلیل رفع تعهد ارزی فاقد صرفه اقتصادی باشد. همچنین سطح زیر کشت سیب استان خراسان رضوی به شرح زیر است: ۱- غیر بارور ۶۵۰ هکتار ۲- بارور ۱۵۸۲۹ هکتار ۳- میزان تولید سیب در استان ۱۹۸۷۱۰ تن با میانگین عملکرد ۱۲.۵ تن در هکتار فعالین این حوزه در عرصه خرید و صادرات میبایست، سیب های خریداری شده را در سردخانه نگهداری و یا در بازار با قیمت های پایین تر از فرصت های فروش صادراتی و هزینه فایده محصول به فروش برسانند یا جهت صادرات به استان آذربایجان غربی ارسال نمایند که این امر هزینه های بسیاری را برای محصول از قبیل حمل و نقل، نگه داری و ... ایجاد می نماید. این در حالیست که چنانچه صادرات سیب از استان خراسان رضوی صورت پذیرد واردات موز در قبال آن امکان پذیر نیست، ولی اگر همان سیب از آذربایجان غربی صادر شود برای صادرکنندگان این محصول امکان ورود موز و انبه فراهم است که این واردات (موز و انبه) جایگزینی برای رفع تعهد ارزی صادر کننده است. لذا ضروری است که این محدودیت از استان رفع شده و این امر باعث می شود که توان صادرات محصول سیب با توجه به سطح زیر کشت آن در استان افزایش یابد. دبیرخانه شورای گفت و گو موضوع را در نامه ۱۴۰۳/۳۲۷۱/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۷ به سازمان جهاد کشاورزی استان منعکس نمود. سازمان جهاد کشاورزی ۱۱/۱۰۴۱۳۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۱۶ به دبیرخانه شورا پیرامون کاهش سهمیه واردات برخی از محصولات کشاورزی از جمله موز و انبه در قبال صادرات صورت گرفته اعلام نظر نمود.		



با توجه به مستندات و گزارشات موضوع در پنجمین نشست کارگروه حمایت از کسب و کار استان خراسان رضوی بررسی شد.	
با توجه به اینکه در سال جاری استان آذربایجان غربی به عنوان استان معین سیب مشخص شده است امکان صادرات سیب از استان خراسان رضوی و در قبال آن واردات موز و انبه سلب و به استان آذربایجان غربی داده شده است. از طرفی انتقال سیب استان خراسان به آذربایجان جهت صادرات نیز صرفه اقتصادی ندارد. لذا ضرورت دارد محدودیت‌های اعمال شده برای صادرات سیب حذف تا شرکت های صادراتی بتوانند به منظور صادرات محصول سیب و واردات موز و انبه جهت ایفای تعهدات ارزی اقدام نمایند. همچنین واردات موز و انبه در استان باعث می شود چرخه فعالیت اقتصادی این حوزه در استان فعال و عرضه و تقاضای کالا نظام مند تر از گذشته شود.	ایرادات و مشکلات مطروحه
نظرات اعضا حاضر در جلسه کارشناسی: «محمد قنبری شکوه»، رئیس اتحادیه بارفروشان مشهد در خصوص «بررسی علل کاهش و محدودیت سهمیه بندی واردات برخی محصولات کشاورزی (از جمله موز و انبه) و پیرو آن عدم رفع تعهد ارزی در قبال صادرات صورت گرفته برای صادرکنندگان» اظهار کرد: طی سالهای اخیر وزارت جهاد کشاورزی بدون اطلاع قبلی به شرکت‌های بازرگانی، اقدام به کاهش سهمیه واردات برخی محصولات کشاورزی علی الخصوص موز و انبه را داشته که این امر موجب گردیده شرکت‌های فعال در این زمینه که صادرات محصولات خود را انجام داده اند. در زمان واردات با محدودیت سهمیه بندی مواجه گردند و نتوانند نسبت به حجمی که صادرات صورت گرفته واردات انجام دهند؛ این امر موجب شده مقدار ارزی که به واسطه صادرات خارج گردیده، با انجام واردات جایگزین نشود و در نتیجه شرکت‌ها در رفع تعهدات ارزی که نسبت به بانک‌ها داشته اند با مشکلات چشمگیری مواجه گردیده اند. این چالش شرکت ها و محدودیت واردات موز و کاهش چشمگیر حجم این محصول در استان باعث افزایش بی رویه قیمت آن در بازار می‌گردد. وی افزود: در حال حاضر به رغم آن که خراسان رضوی پتانسیل بالایی در صادرات سیب دارد اما استان آذربایجان غربی معین صادرات سیب شده و مجوز واردات موز و انبه را اخذ کرده است لذا خراسان رضوی باید کمبود موز و انبه را از استان‌ها و یا شهرهای دیگر جبران کند که این مساله علاوه بر بی نظمی، باعث گرانی موز و انبه شده است. مهم تر آن که نگهداری محصولات کشاورزی بسیار دشوار است. درخواست داریم تا محدودیت‌ها رفع و ثبت سفارش تسهیل و به روال قبل برگردد. دلیل محدودیت واردات موز و انبه به استان مشخص نیست نوری، معاون سرمایه‌گذاری جهاد کشاورزی خراسان رضوی در این باره تصریح کرد: تا زمانی که در کشور و استان الگوی کشت اصلاح نشود، شاهد تفاوت چشمگیر در قیمت یک محصول کشاورزی خواهیم بود لذا اصلاح الگوی کشت یک امر اجتناب ناپذیر است. استان آذربایجان غربی معین سیب قرار گرفته است به همین دلیل به این استان مجوز	جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۳



واردات موز و انبه داده شده است؛ اما استان ما از این مجوز برخوردار نیست. درخواست ما از دبیرخانه پیگیری اصلاح این روند است، چرا که استان از این موضوع آسیب می بیند و منطق و استدلال این اقدام شفاف نیست.

«محمدرضا خبیری»، نایب رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی خراسان رضوی عنوان کرد: از اتحادیه بافروشان تقاضا داریم پروپوزالی به منظور رفع موانع و مشکلات حوزه کشاورزی مانند ضایعات این حوزه، الگوی کشت و... را به کمیسیون کشاورزی ارائه کند تا این مساله در کمیسیون و مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی در جهت ارتقا کمی و کیفی محصولات بررسی شود. همچنین اتحادیه می تواند در خصوص رفع ممنوعیت صادرات سیب با اتاق بازرگانی مکاتبه کند تا کمیسیون کشاورزی این مطلب را از کانال دبیرخانه شورای گفت و گو مورد پیگیری قرار دهند، چرا که به نظر می رسد استان خراسان رضوی جایگاه مطلوبی در حوزه تولید سیب دارد.

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان اظهار کرد: در حال حاضر برخی از شرکت های صادراتی سهمیه ارزی برای واردات داشته اند که در سال جاری این سهمیه کاهش پیدا کرده است. لذا بخش خصوصی تقاضا دارد سهمیه واردات به منظور ایفای تعهدات ارزی به روال سال گذشته بازگردد. از سویی، از آن جا که مجوز صادرات سیب از استان سلب شده و مجوز صادرات آن به آذربایجان شرقی اعطا شده است، پیشنهاد می شود محدودیت های اعمال شده برای صادرات سیب خراسان رضوی نیز حذف گردد. علاوه بر این، در این جلسه مقرر گردید اتحادیه بار فروشان پروپوزال کاملی به منظور حل معضلات کشاورزی ظرف یک ماه تهیه و در اختیار کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی قرار دهد تا طرح قابل قبولی در این زمینه تدوین گردد.

دستگاه های استانی دارای نماینده در جلسه:

فرمانداری مشهد، دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، اتاق تعاون استان خراسان رضوی، شعب بانک ملی خراسان رضوی، کمیسیون کشاورزی، امور دام و طیور و صنایع وابسته اتاق، انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، اتاق اصناف مشهد، کمیسیون هماهنگی بانکها، اتحادیه صادرکنندگان استان خراسان رضوی، مشاور محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، اتحادیه صنف بافروشان مشهد.

جمع بندی مورد توافق اعضا:

با توجه به اینکه در سال جاری استان آذربایجان شرقی به عنوان معین استان خراسان رضوی مشخص شده است لذا سهمیه صادرات سیب از استان خراسان رضوی سلب و به استان آذربایجان اضافه شده است از طرفی انتقال سیب استان خراسان به آذربایجان جهت صادرات نیز صرفه اقتصادی ندارد لذا بنا به تقاضای بخش خصوصی پیشنهاد می شود:

- محدودیت های اعمال شده برای صادرات سیب خراسان رضوی حذف تا شرکت های صادراتی بتوانند به منظور ایفای تعهدات ارزی واردات محصولات کشاورزی مورد نیاز استان را انجام دهند.



- جهت اجرایی شدن الگوی کشت و حل معضلات بخش کشاورزی، اتحادیه بار فروشان مشهد ظرف مدت یک ماه پروپوزال کاملی در اینخصوص تهیه و در اختیار کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی قرار دهد تا طرح قابل قبولی در این زمینه تدوین گردد.	
با عنایت به مندرجات صورتجلسه دبیرخانه و اظهار نظر صورت گرفته و نظر کارشناسی دستگاه اجرایی با جمع بندی جمیع جهات شورا مقرر نماید: وزارت جهاد کشاورزی محدودیت های اعمال شده برای صادرات سیب خراسان رضوی حذف تا شرکت های صادراتی بتوانند با صادرات سیب و در قبال آن واردات موز و انبه ایفای تعهدات ارزی را انجام دهند	پیشنهادهات
۱- صورتجلسه پنجمین نشست دبیرخانه شورای گفت و گو مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۳ ۲- نامه شماره ۲۸۴/ص/۱۰۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ اتحادیه بارفروشان مشهد ۳- نامه شماره ۱۴۰۳/۳۲۷۱/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۷ دبیرخانه شورای گفت و گو ۴- نامه شماره ۱۱/۱۰۴۱۳۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۱۶ سازمان جهاد کشاورزی استان	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه